

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.724/2011/6.szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Tóth B. Balázs ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti lakos felperesnek - az Ékes Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Ékes Edvárd ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság (Kecskeméti Törvényszék) 2011. szeptember 9. napján kelt - 2011. október 19-én 28. sorszám alatt kiegészített - 14.P.21.945/2010/24. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 150.000,- (Egyszázötvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget és az államnak - külön felhívásra - 588.000,- (Ötszáznyolcvannyolcezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes 2006. május 11-én 9.800.000,- Ft vételárért megvásárolta a **B...** Kft-től a **X...** forgalmi rendszámú Mercedes Benz ML 400 CDI típusú személygépkocsit. A gépjármű motorját 2003-ban az alperes gyártotta. Az autót Magyarországon 2004. április 1-jén helyezték először forgalomba, a felperes birtokában 2006. május 16-tól volt. A felperes férje 2006. június 10-én 22 óra körüli időben a gépkocsit a **(település, utca, házszám)** alatti garázsban leállította. Rövid idő múlva észlelték, hogy a garázsban tűz ütött ki, melyet a helyszínrre hívott tűzoltók tudtak eloltani. A tüzeset folytán kiegett a jármű nagy része és a garázsban tárolt használaton kívüli ingóságok is. Az **(biztosítótársaság neve)** 1.466.058,- Ft épületkárt és 273.172,- Ft lakáscélú épületben elhelyezett tárgyakra vonatkozó kárt térített meg a felperesnek.

Kecskemét Megyei Jogú Város Hivatásos Önkormányzati Tűzoltósága 2006. június 15-én kelt tűzvizsgálati eljárást lezáró határozatában megállapította, hogy a tűz keletkezési oka ismeretlen, azonban vélelmezhetően az a gépjármű villamosberendezéseinek meghibásodásából eredt.

A felperes felkérésére **(szakértő 1. neve)** igazságügyi műszaki szakértő szakvéleményt készített 2006. július 12-én, melyben megállapította, hogy valószínűleg a gépjármű gyártási eredetű elektromos hibája okozta a tüzet. Ezzel egyező következtetésre jutott a - szintén a felperes által felkért - Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésmérnöki Karának szakértője, **(szakértő 2. neve)** is 2006. augusztus 10-i szakvéleményében.

A második szemlén jelen volt az alperes részéről felkért szakértő is.

A felperes 2006. augusztus 23-án a **(e-mail cím)** címre elküldött levélben jelezte, hogy a gyártó felé közvetlenül is megkereséssel élt. A szeptember 15-én kelt levelében a **D... Kft-t** kereste fel igényének érvényesítése érdekében. A kft. október 17-i válaszában jelezte, az alpereshez forduljon követelésével.

A felperes 2006. november 3-án keresetlevelet terjesztett elő a Bács-Kiskun Megyei Bíróságon a gépjármű eladója, a **B... Kft.** ellen, melyben 9.800.000,- Ft gépjárműben keletkezett, 1.483.900,- Ft összegű, a garázsban tárolt ingóságokban bekövetkezett kár, továbbá az igényérvényesítés kapcsán felmerült 247.364,- Ft szakértői költség megfizetésére kérte kötelezni.

A per tartama alatt, 2006. november 10-én **(szakértő 3. neve)** szakértő az azonosított hibával összefüggésben tájékoztatta a felperest, hogy az gyári, gyártáskori eredetű.

A Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. október 24-én kelt 14.P.21.783/2006/41. számú ítéletével kötelezte a **B... Kft-t** 10.047.364,- Ft és járulékai megfizetésére, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A **B... Kft.** fellebbezése folytán eljáró Szegedi Ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését helybenhagyta. Határozatának indoklásában megállapította, hogy a felperesi vevő és az eladó között fogyasztói szerződés jött létre. Az értékesítő az eljárás során nem tudta bizonyítani a vélelemmel szemben, hogy a hiba oka a teljesítést követően keletkezett.

A marasztalási összeget - a felperes hivatkozása szerint - a **B... Kft.** nem fizette meg, ellene felszámolási eljárás indult.

A felperes 2010. szeptember 22-én előterjesztett keresetében 9.800.000,- Ft és ennek 2006. június 10. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatának megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a gépkocsiban keletkezett kár megtérítésére az alperesi gyártó köteles, mivel a káreseményt, a tüzet gyártási hibából eredő elektromos zárlat okozta.

Kereseti kérelmének jogalapjaként kifejezetten a gyártó termékfelelősségére, az 1993. évi X. törvény (Tft.) rendelkezéseire utalt. Állította, hogy a Tft. 10. §-ában szabályozott 3 éves elévülési határidő a felek jogviszonyában nem telt el, azt megszakította a 2006. augusztus 23-án megküldött elektronikus levél, továbbá az is, hogy a korábban a **B... Kft.** és közte folyamatban volt perben az eladó közreműködőjét, a jelen per alperesét 2006. december 12-én perbe hívta, aki azonban a perbe nem kívánt belépni. Álláspontja szerint a keresetlevél mellékleteként csatolt, alperes által 2009. december 11-én kelt levél igazolja a 2009. július 23-i igénybejelentését. Kiemelte, hogy a **D...**

. 2009. február 5-én szintén továbbította az alperes részére igényérvényesítő levelét. Az alperes védekezésében elsődlegesen elévülési kifogást terjesztett elő. Álláspontja szerint a Tft-ben szabályozott 3 éves elévülési időn belül a felperes elmulasztotta vele szemben érvényesíteni igényét: a korábbi per alperesének perbehívási kérelme az elévülés megszakítására nem alkalmas, ugyanakkor felé írásban igényt a felperes első ízben 2009. november 24-én jelentett be. Az erre küldött december 11-i válasz nem igazolja az alperessel szembeni korábbi igényérvényesítés tényét, csupán azt, hogy novemberi levelében a felperes ennek megtörténtét állította. A per érdemét tekintve utalt arra, hogy a Tft. alapján a gépjárműben keletkezett kár megtérítésére akkor sem köteles, ha az igényérvényesítés határidőben történt, mivel a legyártott alkatrész és a gépjármű dogmatikailag nem minősül „más”, elkülönült dolognak, így a gépkocsiban bekövetkezett kár nem a Tft. 1. § (4) bekezdés b) pontja szerinti következménykár.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megalapozottnak találta az alperes elévülési kifogását, mivel a Tft. 10. § (2) bekezdése szerinti releváns körülményekről, így a kár bekövetkeztéről 2006. június 15-én, majd július 12-én annak okáról is tudomást szerzett a felperes, a gyártó személyét pedig a gépjármű irataiból már a káresemény időpontjában ismerte. Ennek következtében az elévülési idő 2009. július 12-én eltelt, ugyanakkor a felperes első ízben ezt követően - 2009. július 23-án - fordult igénnyel az alpereshez. Az elévülési idő megszakítására alkalmas felperesi cselekmény nem volt. Érdemben rámutatott, hogy a Tft. hivatkozott rendelkezése szerint a hibás dolog, azaz a gépkocsi hibájában álló vagyoni hátrány - az ún. tapadókár - megtérítése e törvény szerint nem követelhető.

Az ítélettel szemben, annak megváltoztatása és az alperes kereseti kérelem szerinti marasztalása érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést. Hivatkozása szerint a Tft. szerinti elévülési határidő 2006. augusztus 10-én, **(szakértő 2. neve)** szakértő szakvéleményének megismerésével kezdődött, ebből vált egyértelművé számára, hogy az alperes által gyártott panel meghibásodása, túlmelegedése okozta a kárt. Az elévülést ugyanakkor a 2009. február 5-én az alperes felé továbbított, a D... Kft. részére írt levél megszakította csakúgy, mint a július 23-i felszólítás, amelyre utalás az alperes decemberi levelében található. Érdemben előadta, hogy az a panel, amely meghibásodott, utóbb a gépkocsi alkotórészévé vált, ami nem zárja ki a Tft. alapján fennálló alperesi felelősséget. Etekintetben utalt a jogszabály 1. § (1) bekezdésére. Álláspontja szerint a hibás panel szempontjából a gépjármű más dolognak minősül.

Megjegyezte, hogy az alperes felelőssége a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján is fennáll.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alaptalan**.

A termékfelelősségről szóló 1993. évi X. törvényben (Tft.) szereplő kártérítési kötelezettség szűkebb, mint a Ptk. szerinti teljes kártérítés. A Tft. - amelyre a felperes keresetét kifejezetten alapította - speciális törvényi tényállást tartalmaz arra nézve, hogy e jogszabály alapján a gyártó milyen típusú károk bekövetkezte esetén köteles helytállni.

A Tft. 1. § (4) bekezdés a) és b) pontjai meghatározzák, hogy a törvény alkalmazásában mi minősül kárnak. Eszerint kár valakinek a halála, testi sérülése vagy egészségkárosodása folytán bekövetkezett vagyoni és nemvagyoni kár; továbbá *a hibás termék által más dologban* okozott, a kár bekövetkeztekor 500 EUR-nak a Magyar Nemzeti Bank hivatalos deviza középárfolyama szerinti forint összegénél nagyobb összegű kár, ha az a más dolog szokásos rendeltetése szerint magánhasználat vagy magánfogyasztás tárgya és azt a károsult is rendszerint ilyen célra használta.

Az ún. következménykárok a termék hibája folytán - azzal okozati összefüggésben - állnak elő, azonban nem a szolgáltatás tárgyában, hanem más dologban keletkeznek. Magában a termékben bekövetkezett károkkal kapcsolatban az itt szabályozott termékfelelősség nem alkalmazható (BH 2005/354. számú eseti döntés). A hibás dolog hibájában álló vagyoni hátrány, az ún. tapadókár megtérítése a Tft-re alapítottan nem követelhető.

A felperes az eljárás során azzal érvelt, hogy a hibás panel megőrizte önálló termékjellegét azt követően is, hogy a gépjárműbe történt beépítésével annak alkotórészévé vált (Ptk. 95. § (1) bekezdés). E körben hivatkozott a Tft. 1. § (1) bekezdésében foglalt értelmező rendelkezésre, mely szerint a törvény alkalmazásában termék minden ingó dolog akkor is, ha utóbb más ingó vagy ingatlan alkotórészévé vált.

Helyesen azonban a gépkocsiba beépített elektromos panel akkor lehetett volna önálló termék, ha ez lett volna - önállóan - maga a szolgáltatott dolog, amelyet csak utóbb építettek volna be a gépkocsiba.

A perbeli esetben azonban a hibás panel már a felperes részére történt értékesítés előtt a gépkocsi alkotórésze lett a beépítéssel, ezzel a gépjármű - az adásvételi szerződés alapján szolgáltatott dolog - tulajdoni helyzete egységessé és oszthatatlanná vált. A felperes részére szolgáltatott dolog maga a gépkocsi volt. Az ezt követő károsodás szempontjából ezért a meghibásodott panel - a gépjárműhöz képest - nem minősül „más”, elkülönült dolognak.

A felperes a **B...** Kft-től a gépkocsit vásárolta meg, az adásvételi szerződés (Ptk. 365. § (1) bekezdés) tárgya, azaz a szolgáltatott dolog maga a gépjármű volt, ezért annak kigyulladását folytán - függetlenül attól, hogy a tűz melyik alkatrészben keletkezett - magának az autónak a károsodása nem „más” dologban keletkező következménykár (mint amilyenek például a garázsban elhelyezett, károsodott ingóságok voltak), hanem a szolgáltatás tárgyában bekövetkezett tapadókár. A Tft. alapján ezért a gyártó helytállási kötelezettsége a gépjárműben bekövetkezett, a felperes által igényelt kár vonatkozásában nem állapítható meg.

Mivel a kereseti kérelem jogalapjaként hivatkozott jogszabály alapján a felperesnek kártérítés a gépjárműben bekövetkezett kár tekintetében nem jár, ilyen alapon - alanyi jogon - kárigénye nem keletkezhett, annak elévülése sem indult meg, ezért annak vizsgálata is közömbös volt.

Valójában a hibás panel gyártójának szerződésen kívüli, a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti kártérítési felelőssége merülhet fel (BH 1990/139. és BH 1998/171. számú jogesetek), melyre a felperes fellebbezésében utalt.

Miután e hivatkozását a fellebbezési szakban terjesztette elő, vizsgálni kellett, hogy ezzel keresetét megváltoztatta-e, s amennyiben igen, az megengedett keresetváltoztatásnak minősül-e.

A felperes új jogi alapra helyezett kártérítési igénye nem tartozik a Pp. 146. § (5) bekezdés a)-d) pontjainak hatálya alá, az keresetváltoztatásnak minősül, valójában tárgyi keresetkiterjesztés.

Az eljárásjog főszabályként a másodfokú eljárásban a keresetváltoztatás tilalmát állítja fel. A Pp. 247. § (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet, a 146. § (5) bekezdés a) pontjában foglalt nyilatkozat pedig akkor tehető, ha annak a 235. § (1) bekezdése alapján helye van. Keresetváltoztatásról akkor van szó, ha a kereset tartalmában - annak ténybeli és jogi alapjaiban - történik módosulás.

A peradatok szerint a felperes az elsőfokú eljárásban kizárólag a Tft. alapján terjesztette elő igényét az alperes által gyártott termék hibájára hivatkozással. Az alperes e jogi keretek között terjesztette elő védekezését, és az elsőfokú bíróság is a perbe vitt igény tekintetében folytatta le a bizonyítási eljárást és vonta le jogkövetkeztetéseit, jogalapjában megalapozatlannak találva az igényt.

A Ptk. 339. § (1) bekezdésén alapuló kártérítési igény ténybeli és jogi alapját tekintve is eltérő, hiszen már a két jogszabály szerinti kárfogalom sem azonos. Így amennyiben az elsőfokú eljárásban megtörténik az e jogalapra történő hivatkozás, úgy az igényt - miután az a gépjárműben keletkezett kár megtérítésére megalapozottan irányulhatna - érdemben kellett volna vizsgálni, melynek során az alperes a kimentés körében hivatkozhatott volna felróhatóságának hiányára, amely a bizonyítási eljárás eltérő menetét eredményezhette volna. Mivel tehát a Tft-n, illetőleg a Ptk-n alapuló kártérítési igény jogkövetkezményei eltérőek, az előterjesztett „jogcímváltoztatás” a Pp. 247. § (1) bekezdésébe ütköző meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül, mellyel a másodfokú bíróság érdemben nem foglalkozhatott (eBDT 2000/257. számú eseti döntés).

Megjegyzi az ítéletábra, hogy a 2010. évi CLXXXIII. törvény az egyes törvényeknek a bíróságok hatékony működését és a bírósági eljárások gyorsítását szolgáló módosításáról jelentősen módosította az elsőfokú eljárásban a kereset megváltoztatására vonatkozó szabályokat (Pp. 146-146/A §-ok) éppen amiatt, mert a keresetváltoztatás korábbi szabályai gyakran vezettek a tárgyalás elhúzódásához. Ezért tette egyértelművé a jogalkotó, mi nem minősül keresetváltoztatásnak. A jogszabályhely a másodfokú eljárásbeli keresetváltoztatásra is kihatott, a fellebbezési szakban előterjesztett módosítás lehetőségét jelentősen korlátozta.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelen fellebbezést előterjesztő felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles megfizetni az alperesnek a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségét, melynek összege a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (5) és (6) bekezdései alapján

az alperesi képviselő által kifejtett munkamennyiség és a fellebbezési érték figyelembevételével került meghatározásra.

A személyes illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése szerint köteles megfizetni az államnak - külön felhívásra - a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

, 2012. február hó 17. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Gabriella sk.
előadó bíró

Dr. Hámori Attila sk.
táblabíró